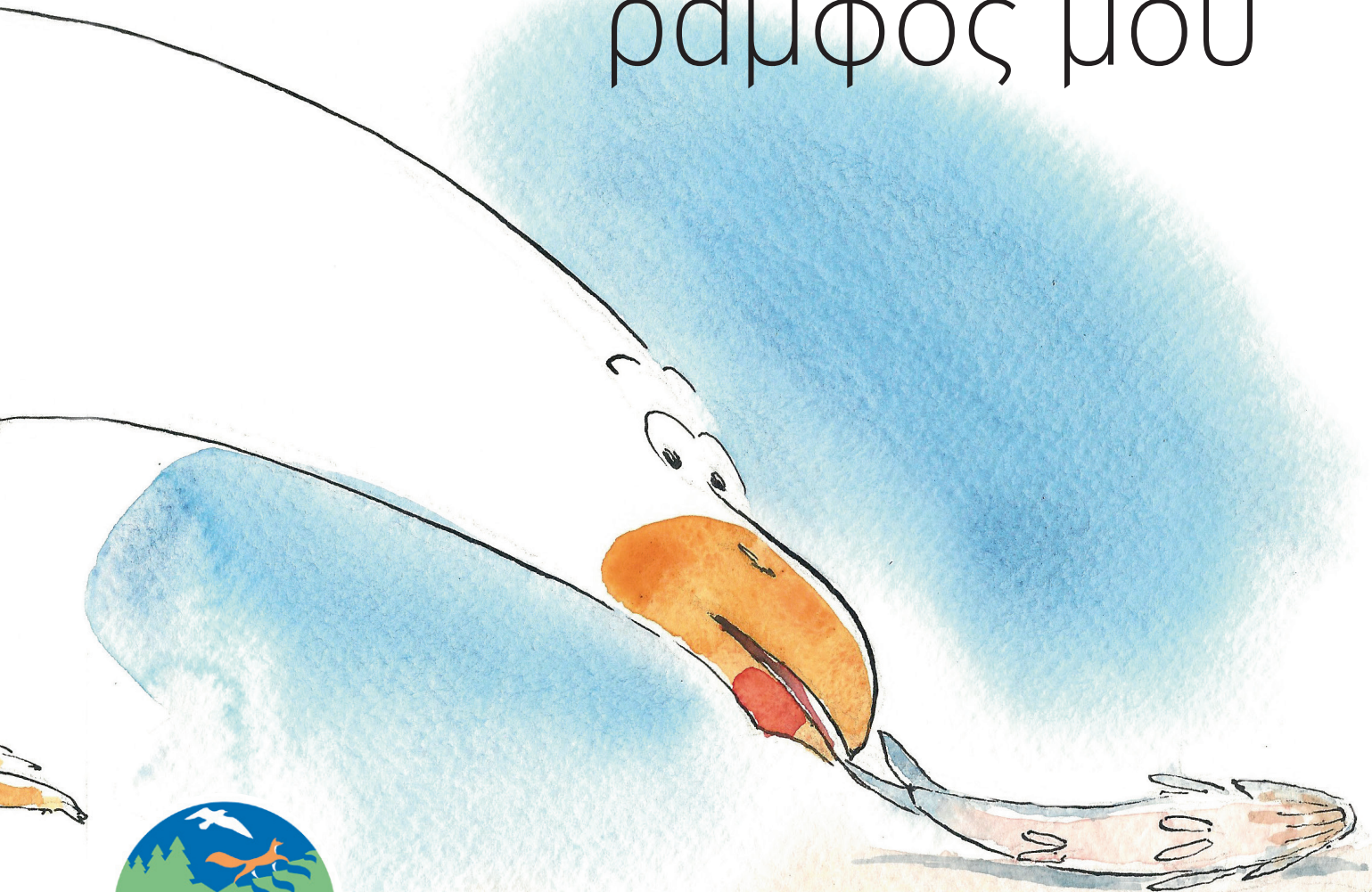
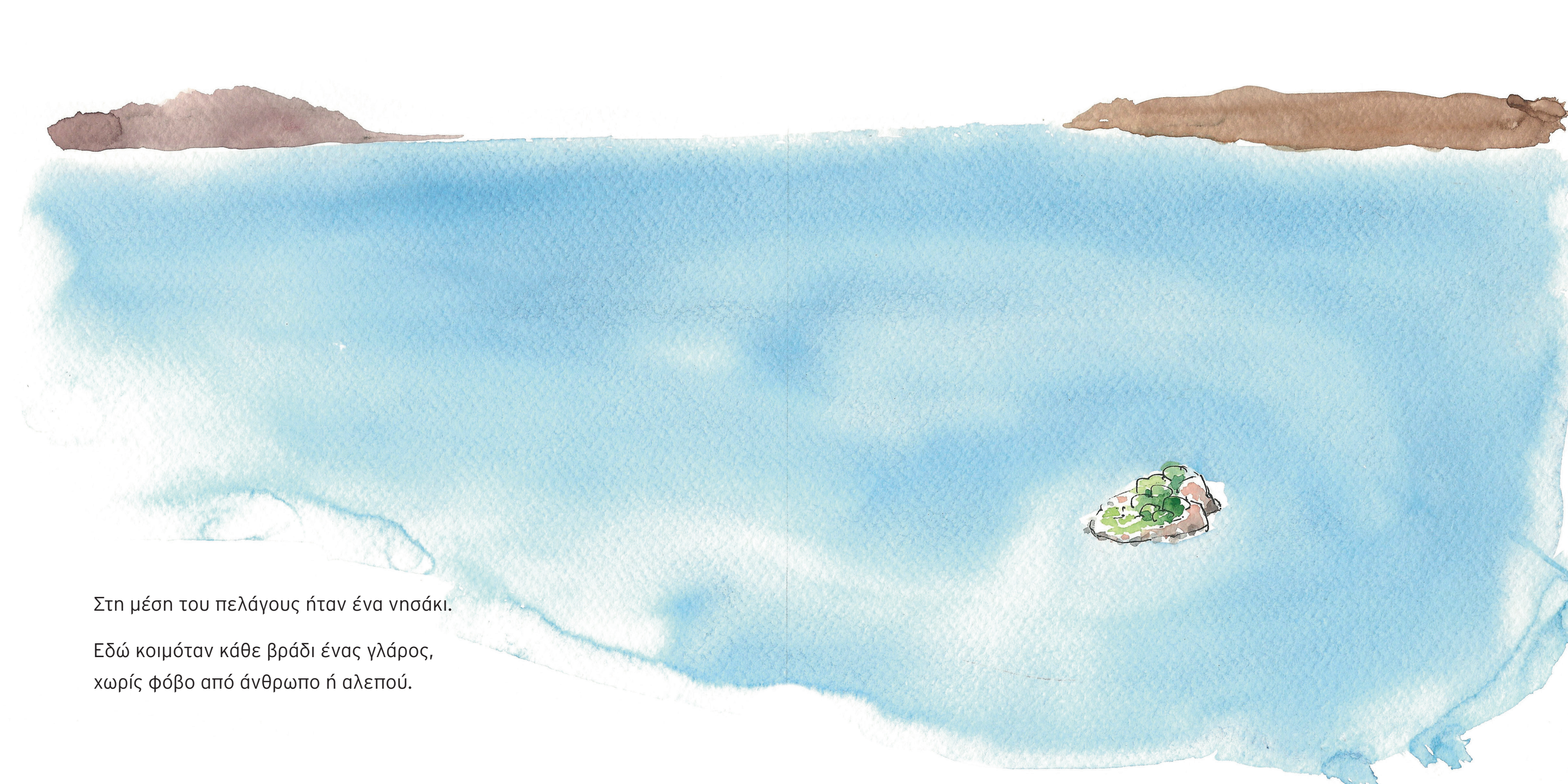

Όσο φτάνει το
ράμφος μου

Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.

Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος
και Κλιματικής Αλλαγής

Στη μέση του πελάγους ήταν ένα νησάκι.

Εδώ κοιμόταν κάθε βράδι ένας γλάρος,
χωρίς φόβο από άνθρωπο ή αλεπού.

Ξημέρωσε κι ο γλάρος πεινούσε. Περπάτησε γύρω
στο νησάκι, έπιασε έναν κάβουρα, τσακώθηκε με
τους άλλους γλάρους για ένα ψόφιο ψάρι.

Χορταίνει όμως ο γλάρος μ' έναν κάβουρα; Πέταξε,
λοιπόν, να δοκιμάσει την τύχη του στο πέλαγος

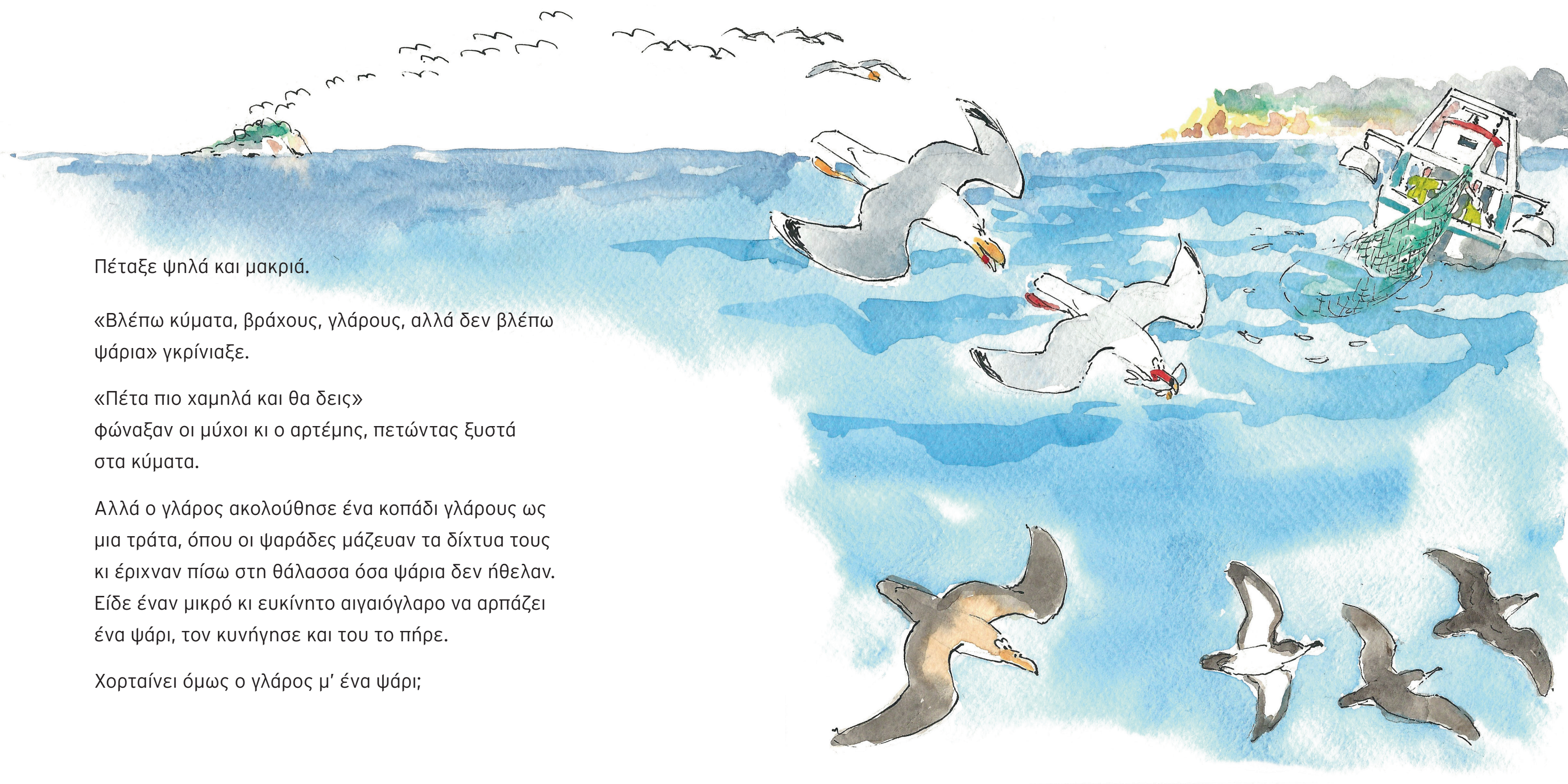
Πέταξε ψηλά και μακριά.

«Βλέπω κύματα, βράχους, γλάρους, αλλά δεν βλέπω ψάρια» γκρίνιαξε.

«Πέτα πιο χαμηλά και θα δεις»
φώναξαν οι μύχοι κι ο αρτέμης, πετώντας ξυστά
στα κύματα.

Αλλά ο γλάρος ακολούθησε ένα κοπάδι γλάρους ως
μια τράτα, όπου οι ψαράδες μάζευαν τα δίχτυα τους
κι έριχναν πίσω στη θάλασσα όσα ψάρια δεν ήθελαν.
Είδε έναν μικρό κι ευκίνητο αιγαιόγλαρο να αρπάζει
ένα ψάρι, τον κυνήγησε και του το πήρε.

Χορταίνει όμως ο γλάρος μ' ένα ψάρι;

Πέταξε λοιπόν στους βράχους της ακτής
όπου καθόταν ένας θαλασσοκόρακας.

«Δεν πιάνεις ψάρια αν δεν βραχείς»
είπε ο θαλασσοκόρακας και του έδειξε πως να κάνει
μακροβούτι και πως να κάθεται με ανοιχτά φτερά
για να τα στεγνώσει στον ήλιο.

«Χάνεις αν δε δοκιμάσεις χταπόδι» είπε η φώκια
και βούτηξε ως το βυθό.

Ο γλάρος προσπάθησε να βουτήξει, αλλά
τα αδιάβροχα φτερά τον κρατούσαν στην επιφάνεια.

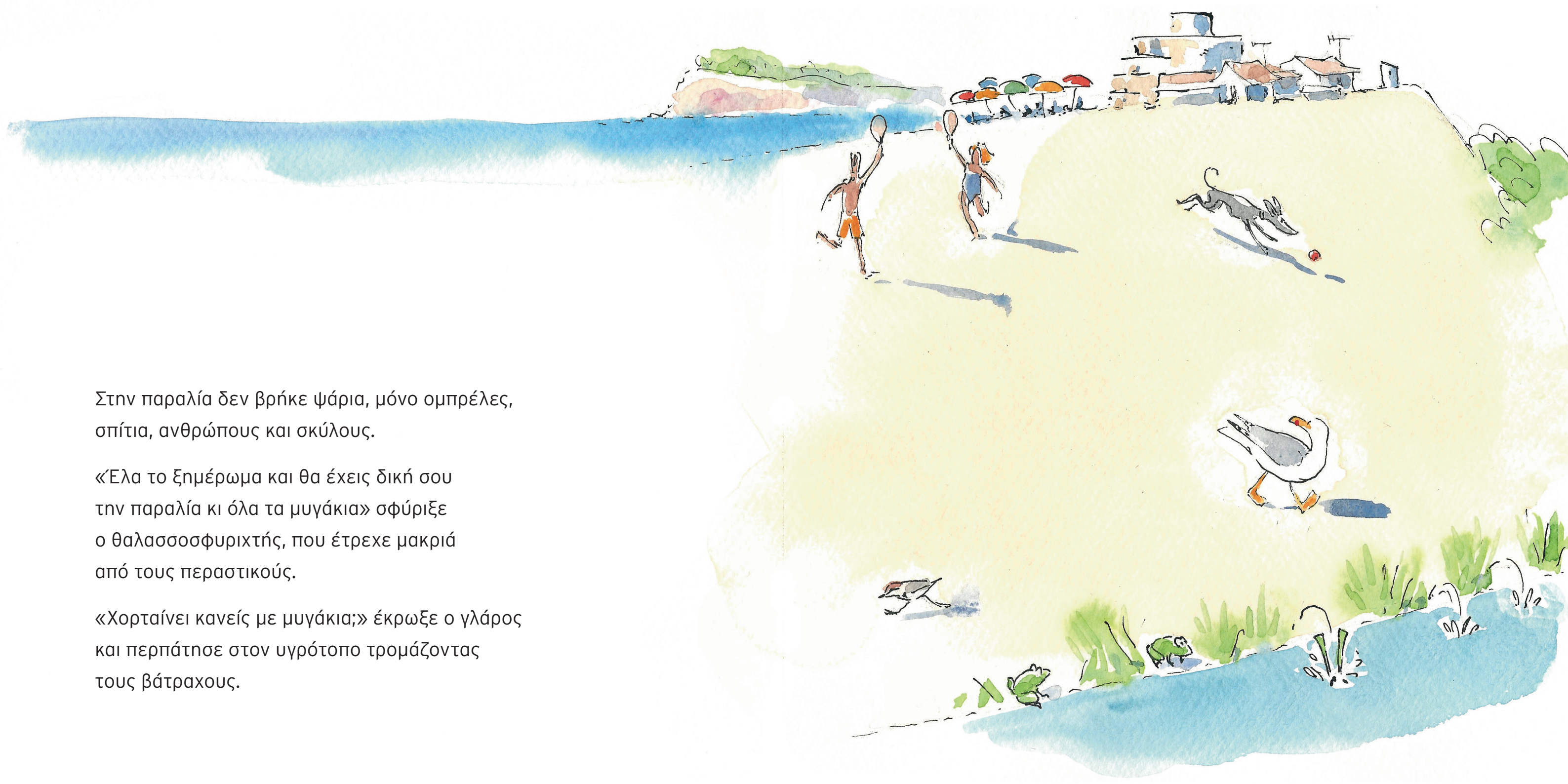
«Εσείς βουτήξτε σαν ψάρια, αλλά εγώ θα πετάω σαν
γλάρος» είπε και πέταξε στη γειτονική αμμουδιά.

Στην παραλία δεν βρήκε ψάρια, μόνο ομπρέλες,
σπίτια, ανθρώπους και σκύλους.

«Έλα το ξημέρωμα και θα έχεις δική σου
την παραλία κι όλα τα μυγάκια» σφύριξε
ο θαλασσοσφυριχτής, που έτρεχε μακριά
από τους περαστικούς.

«Χορταίνει κανείς με μυγάκια;» έκρωξε ο γλάρος
και περπάτησε στον υγρότοπο τρομάζοντας
τους βάτραχους.

Στον υγρότοπο, κάθε νεροπούλι είχε κάτι να προτείνει.

«Σκάλισε το βούρκο για γαριδούλες» τσίριξαν οι καλαμοκανάδες.

«Όχι, περπάτα για ζουζούνια» γκάριξε η νερόκοτα πατώντας με τα μεγάλα πόδια της στα φυτά που έπλεαν.

«Πάπαπα, βούτα το κεφάλι για πρασινάδα» φώναξε η πάπια χτενίζοντας με το ράμφος την πράσινη γλίτσα από τα υδρόβια χόρτα.

«Ψάρια δεν έχει;» ρώτησε ο γλάρος.

«Ψάρια θα φας μόνο αν βουτήξεις από ψηλά»
είπε η αλκυόνα.

«Μπα όχι, πρέπει να τα καμακώσεις» είπε
ο σταχτοτσικνιάς «μόνο που χρειάζεσαι μακρύ λαιμό».

«Ο υγρότοπος δεν έχει φαΐ» σκέφτηκε ο γλάρος
και πέταξε στην πλαγιά.

Τα πουλιά της πλαγιάς σταμάτησαν το τραγούδι τους για να συμβουλέψουν το γλάρο.

«Έχει πολλά μυγάκια, ακριδάκια, σκουληκάκια, μελισσάκια -αρκεί να μην τρως πολύ» έσκουξε ο τσιροβάκος.

«Έχει χορταστικούς σπόρους -αρκεί να έχεις δυνατό ράμφος για να τους ανοίξεις» πρόσθεσε το τσιχλόνι.

«Έχει φθινοπωρινά φρούτα -αρκεί να τρως κάτι άλλο τον υπόλοιπο χρόνο» φώναξε ο κότσυφας.

«Έχει βολβούς όλο το χρόνο -αρκεί να αντέχεις το δηλητήριο» είπε μασώντας η χελώνα.

«Μείνε ακίνητος, περνάει ο φιδαιτός» σφύριξε
το σπιτόφιδο.

«Κρύψου στους βράχους, περνάει ο σπιζαιτός»
κακάρισε η πέρδικα.

«Πόσο άσπρος είσαι! Είσαι νόστιμος;» ρώτησαν
οι σπιζαιτοί, που πάντα κυνηγούν ζευγάρι.

«Δοκιμάστε με, αν τολμάτε» απάντησε ο γλάρος.

«Άλλη φορά» μурμούρισαν οι σπιζαιτοί κι έφυγαν
να βρουν πιο μικρό κυνήγι.

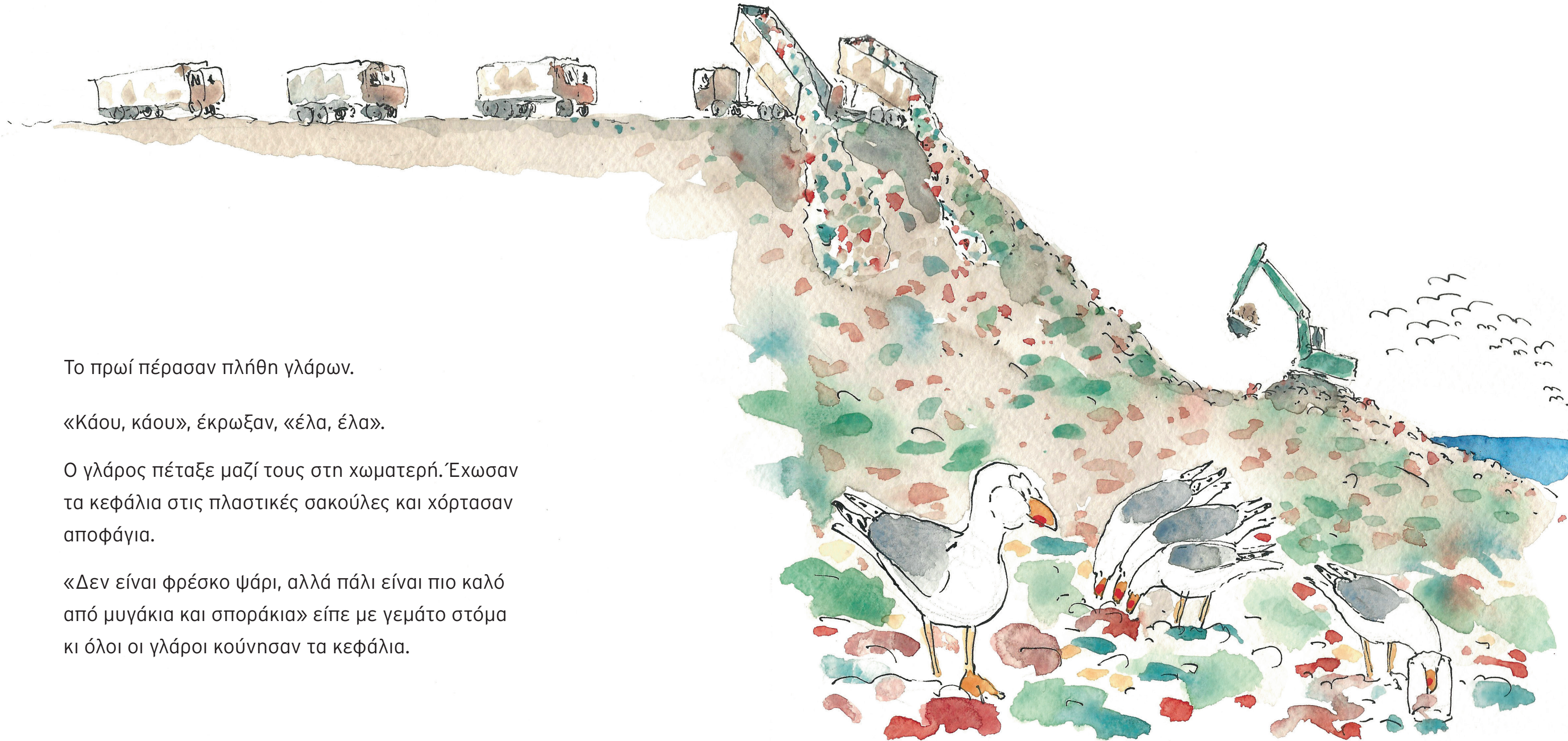

Τη νύχτα, ο γλάρος κακοκοιμήθηκε στους βράχους.
Γουργούριζε το στομάχι του από την πείνα.

Τον άκουσε μια αλεπού που περνούσε από κάτω
κι έγλειψε τα χείλια της «Πεινάς, πουλάκι μου;
Κατέβα να σου δείξω πώς να πιάνεις πέρδικες.»

Αλλά όσο κι αν πεινούσε, ο γλάρος δεν ήταν χαζός.

Το πρωί πέρασαν πλήθη γλάρων.

«Κάου, κάου», έκρωξαν, «έλα, έλα».

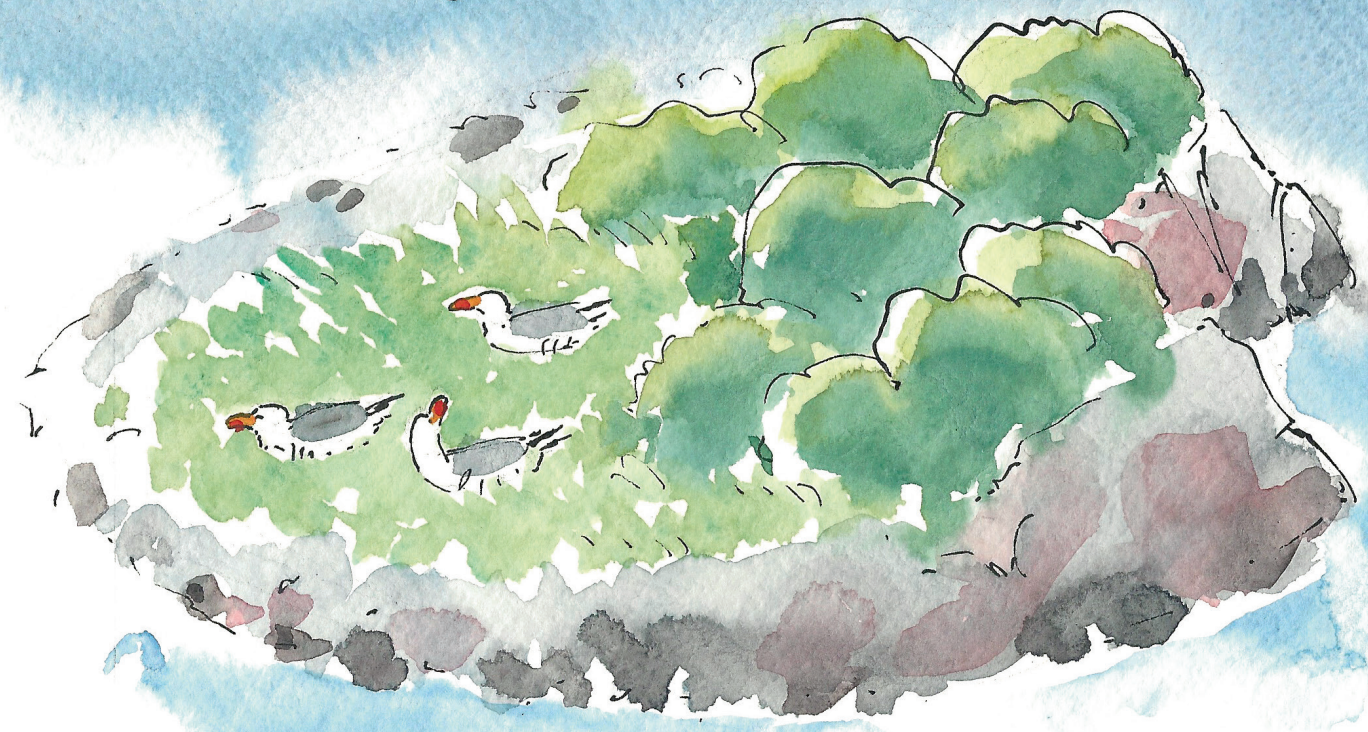
Ο γλάρος πέταξε μαζί τους στη χωματερή. Έχωσαν τα κεφάλια στις πλαστικές σακούλες και χόρτασαν αποφάγια.

«Δεν είναι φρέσκο ψάρι, αλλά πάλι είναι πιο καλό από μυγάκια και σποράκια» είπε με γεμάτο στόμα κι όλοι οι γλάροι κούνησαν τα κεφάλια.

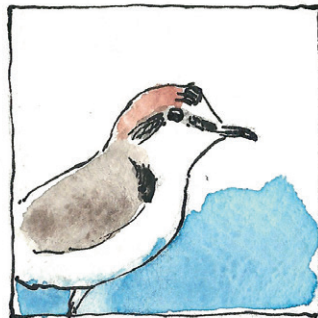
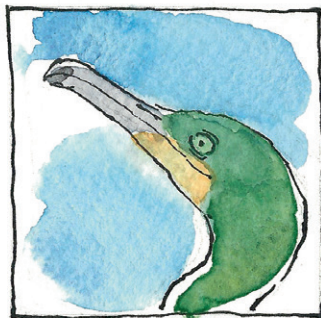
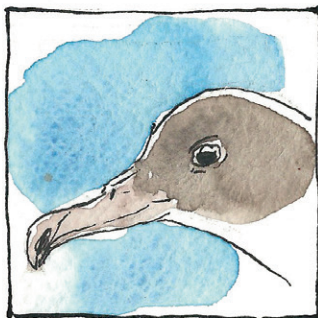
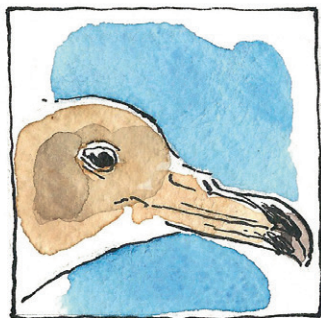
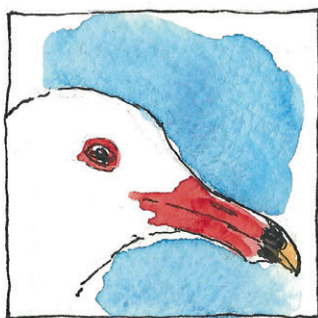
Βράδιασε και ο γλάρος γύρισε στο ήσυχο νησάκι του.
Εδώ μπορούσε να κοιμηθεί άφοβα στο χώμα.
Κι όσο για φαΐ...

«Αύριο, θα ξαναπάω στη χωματερή» είπε
...αλλά μπορεί και να το ονειρεύτηκε.

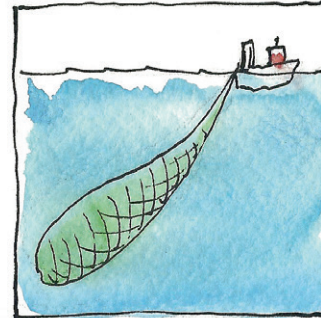
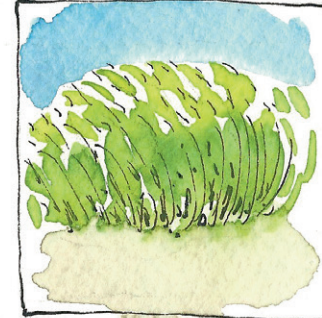
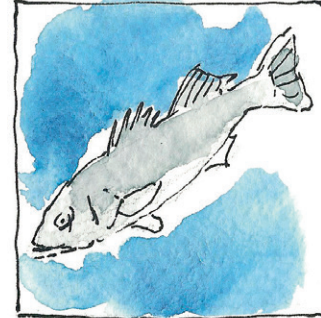
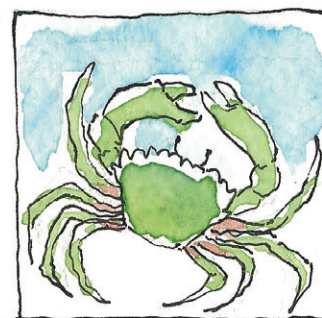
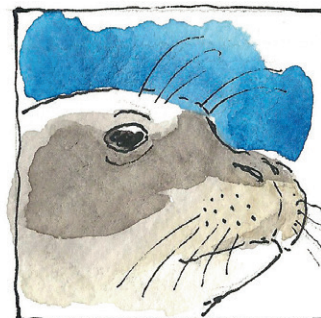
ΤΕΛΟΣ

Θάλασσα

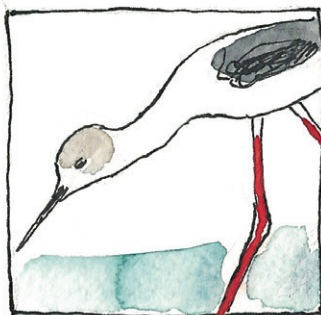

1. **Ασημόγλαρος:** Ο πιο πολυπληθής γλάρος, πάει σε παραλίες, λιμάνια, σκουπιδότοπους.
2. **Αιγαιόγλαρος:** Ο πιο απειλούμενος γλάρος, μόνο στο πέλαγος και σε έρημες νησίδες.
3. **Αρτέμης:** Μοναχικός συγγενής των άλμπατρος, φωλιάζει σε ακατοίκητες νησίδες.
4. **Μύχος:** Κοινωνικός συγγενής των άλμπατρος, φωλιάζει σε ακατοίκητες νησίδες.
5. **Θαλασσοκόρακας:** Συγγενής του κορμοράνου, ζει σε ήσυχες ακτές με βράχους.
6. **Θαλασσοσφυριχτής:** Μικρό παρυδάτιο που ζει μόνιμα στις αμμουδιές.

7. **Μεσογειακή φώκια:** Μεγαλόσωμη φώκια που ζει κοντά στις ακτές.
8. **Κάβουρας:** Ο καθαριστής της ακτής. Διαφορετικά είδη ζουν σε άμμο και σε βράχους.
9. **Λαβράκι:** Ένα από τα 400 είδη ψαριού στη Μεσόγειο, μεγαλώνει κοντά στις ακτές.
10. **Ποσειδωνία:** Ενδημικό θαλάσσιο φυτό, που σχηματίζει λιβάδια σε μικρό βάθος και φιλοξενεί νεαρά ψάρια και άλλα μικρά ζώα.
11. **Υπεραλίευση:** Έχει μειώσει πολύ τα ψάρια, αφήνοντας να πολλαπλασιαστούν οι μέδουσες.
12. **Θαλάσσια ρύπανση:** Πετρέλαιο και σκουπίδια σε κάθε θάλασσα, μικροπλαστικά σε κάθε ψάρι που τρώμε.

Υγρότοποι

1. **Καλαμοκανάς:** Παρυδάτιο πουλί που πιάνει μικρά ζώα στο ρηχό νερό.

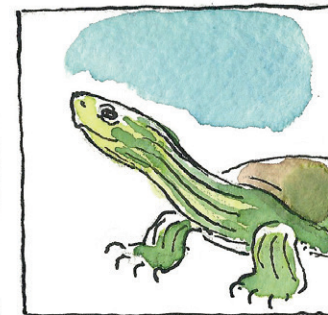
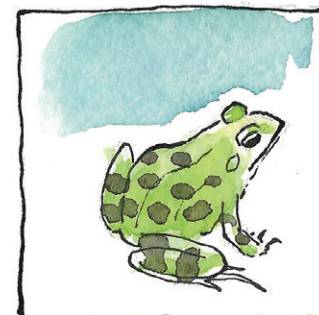
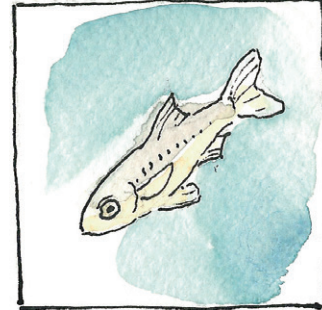
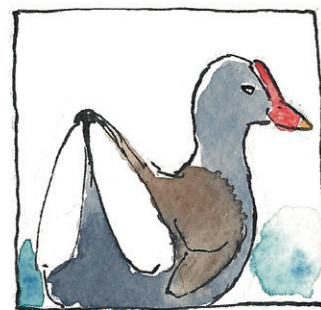
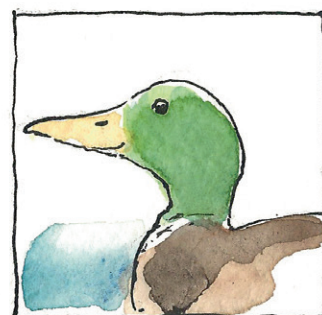
2. **Σταχτοτσικνιάς:** Ερωδιός που καμακώνει ψάρια κοντά στην όχθη.

3. **Αλκυόνα:** Βουτάει από κλαδιά της όχθης για να πιάσει ψαράκια.

4. **Πρασινοκέφαλη πάπια:** Βόσκει στα υδρόβια φυτά κοντά στην όχθη.

5. **Νερόκοτα:** Κυνηγάει έντομα ανάμεσα και γύρω στα καλάμια.

6. **Αττικόψαρο:** Μικρό ψάρι, ενδημικό στους υγρότοπους της Αττικής.

7. **Βαλκανοβάτραχος:** Κυνηγός εντόμων στην όχθη, τροφή νερόφιδων και ερωδιών.

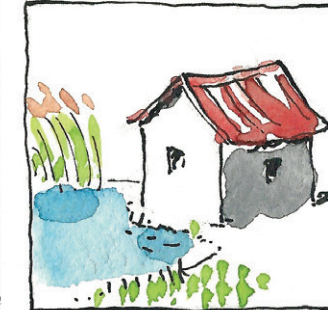
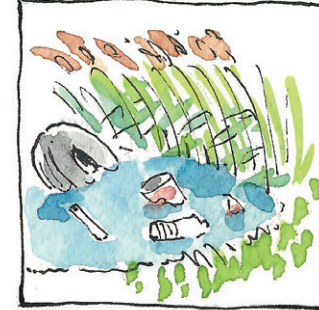
8. **Ποταμοχελώνα:** Τρώει υδρόβια ασπόνδυλα στο ρηχό νερό λιμνών και ποταμών.

9. **Αγριοκάλαμο:** Σχηματίζει πυκνούς καλαμιώνες σε ρηχό νερό, καταφύγιο για μικρά ζώα.

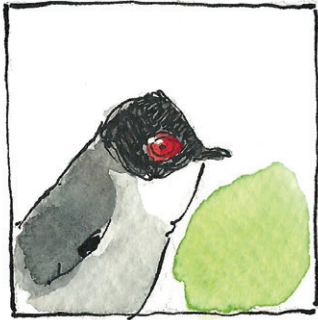
10. **Υπεράντληση νερού:** Το νερό είναι απαραίτητο στους ανθρώπους ...και στους υγρότοπους.

11. **Ρύπανση νερού:** Οικιακά πλαστικά, γεωργικά φάρμακα, βιομηχανικά λύματα, όλα καταλήγουν στο νερό.

12. **Δόμηση:** Ακόμα και λίγα σπίτια ρυπαίνουν, ενοχλούν, κατακερματίζουν τον υγρότοπο.

Πλαγιές (δάση, θαμνώνες, βράχοι)

1. **Μαυροτσιροβάκος:** Όλοι οι τσιροβάκοι κυνηγούν έντομα σε θάμνους και ξέφωτα.

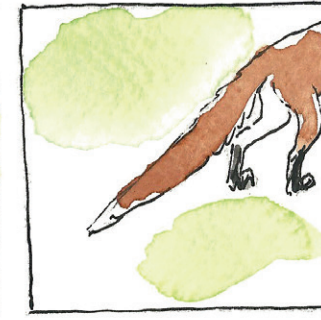
2. **Σιρλοτσιχλονο:** Όλα τα τσιχλόνια τρώνε σπόρους σε θάμνους και ξέφωτα.

3. **Κότσυφας:** Είδος τσίχλας που τρώει έντομα και φρούτα σε δάση, θαμνώνες και κήπους.

4. **Νησοπέρδικα:** Όπως και η πετροπέρδικα, ζει σε βράχους και τρώει έντομα και σπόρους.

5. **Σπιζαετός:** Μικρός αετός που, όπως και ο φίδαετός, κυνηγάει σε μεσογειακές πλαγιές με αραιή βλάστηση.

6. **Κρασπεδωτή χελώνα:** Ενδημική της Ελλάδας, βόσκει σε πετρώδεις πλαγιές, ένα από 3 είδη χερσαίας χελώνας στην Ελλάδα.

7. **Σπιτόφιδο:** Κυνηγός ποντικών, χωρίς δηλητήριο, ένα από 6 είδη φιδιών στην Αττική.

8. **Αλεπού:** Βολεύεται παντού, τρώει τα πάντα (εκτός από φύλλα).

9. **Σκιλλοκρεμύδα:** Φυτό με μεγάλο βολβό, που το καλοκαίρι πέφτει σε νάρκη.

10. **Πουρνάρι:** Δρυς με αγκαθωτά φύλλα και βελανίδια. Σχηματίζει θαμνώνες και ξαναφυτρώνει από τη ρίζα του όταν καεί.

11. **Πυρκαγιές:** Κοινές στο ξερό μεσογειακό καλοκαίρι. Τα φυτά ξαναφυτρώνουν από τη ρίζα τους ή από θαμμένους σπόρους.

12. **Δόμηση:** Συνηθισμένη στην Αττική. Μετά από αυτήν, τα φυτά δεν ξαναφυτρώνουν.

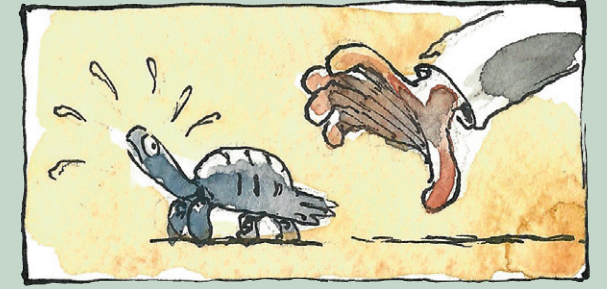
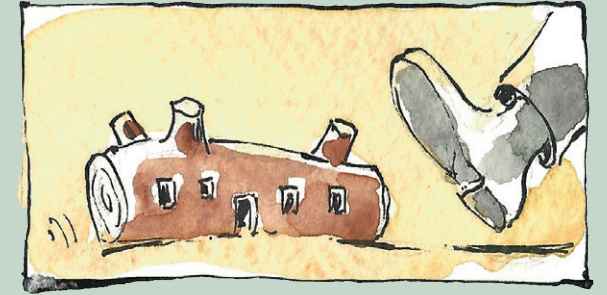

Τι (δεν) κάνει ένας σωστός επισκέπτης

1. Δεν κόβει λουλούδια, αλλά τα αφήνει να ρίξουν σπόρους.
2. Δεν πετάει σκουπίδια, για να μην τα βρει όταν θα ξανάρθει.
3. Δεν ανάβει φωτιά, για να μην προκαλέσει πυρκαγιά.
4. Δεν ενοχλεί φωλιές, αλλά παρατηρεί από μακριά τα πουλιά.

5. Δεν σηκώνει πέτρες και κορμούς, γιατί τα μικρά ζώα χρειάζονται κρυψώνες.
6. Δεν μαζεύει χελώνες, γιατί είναι πιο όμορφες όταν είναι ελεύθερες.
7. Δεν σκοτώνει φίδια, για να μην βοηθήσει τα ποντίκια.
8. Δεν κάνει θόρυβο, για να ακούσει τα πουλιά και τον άνεμο.

Παραγωγή:

Η εικονογραφημένη ιστορία είναι μέρος του υλικού περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για παράκτιες / θαλάσσιες, δασικές και υγροτοπικές περιοχές για μαθητές και διδάσκοντες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υλοποιήθηκε από τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ ΤΟΥ Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.» του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική 2014-2020» και χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από εθνικούς πόρους.

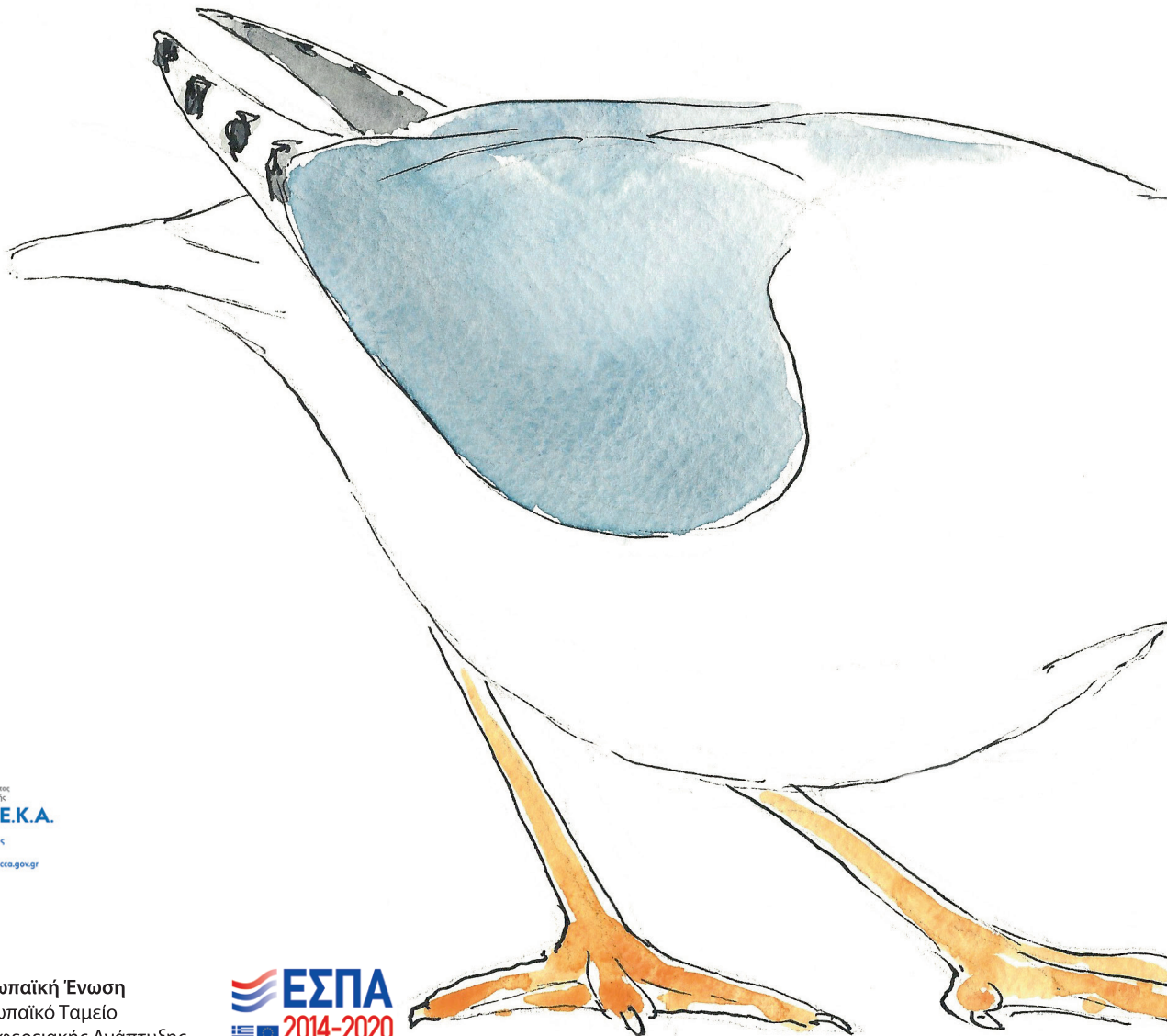
Έρευνα - κείμενο - σχέδια:
Βασίλης Χατζηρβασάνης (ΑΤΕΠΕ)

Σχεδιασμός - Σελιδοποίηση:
Λενιώ Μαργαριτούλη (Defrost Design)

Εκτύπωση:
Λιθοπρίντ

ΑΤΕΠΕ Διαχείριση Οικοσυστημάτων Μον. ΕΠΕ,
Ερμού 14, 14121 Ηράκλειο Αττικής,
Τηλ. 210 2777296, 210 2717763, 210 2711013,
website: atepe.gr

Οργανισμός
Φυσικού Περιβάλλοντος
και Χημικής Αλλογίας
Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.

Λεωφόρος Μεσογείων 207 - 2ος Όροφος
11525 Αθήνα - τηλ.: 210 808 9271
ηλ. ταχυμείο: info@necca.gov.gr - ιστοσελίδα: necca.gov.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

**Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
"Αττική 2014-2020"**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας
και της Ευρωπαϊκής Ένωσης